

Ús de dejeccions ramaderes per millorar el sòl.

Aportar dejeccions ramaderes augmenta l'activitat biològica del sòl i contribueix a millorar les característiques físiques d'aquest (porositat, retenció d'humitat, protecció front erosió,...). La relació entre els nutrients que contenen pot comportar una acumulació excessiva d'algun dels nutrients (normalment el fòsfor) en el sòl. Aquí teniu informació per aportar nutrients, amb les dejeccions ramaderes, de forma sostenible i millorar la qualitat del sòl a llarg termini.

Les dejeccions ramaderes contenen matèria orgànica i nutrients, ambdós necessaris per l'activitat de la fauna i flora (macro i micro) del sòl. L'activitat biològica del sòl comporta una transformació de la [matèria orgànica](#) afegida i, ahora, crea més matèria orgànica (la dels propis organismes del sòl), que contribueix de forma marcada a millorar l'estructura del sòl, la [porositat associada](#), la retenció d'humitat, la protecció front l'erosió,... Tots aquests aspectes milloren la [qualitat del sòl](#) agrícola.

DUES FINALITATS I DUES IDEES CLAU

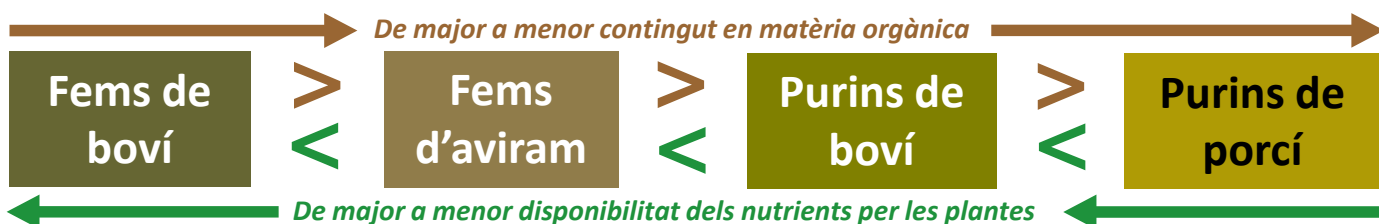
La utilització de dejeccions ramaderes en agricultura compleix una doble finalitat. D'una banda, s'aporten nutrients que els cultius necessiten pel seu desenvolupament. I de l'altra, com s'ha dit, la matèria orgànica millora molts aspectes físics i biològics del sòl.

Per compatibilitzar adequadament aquests dos objectius, cal tenir clar que:

- Totes les dejeccions ramaderes aporten matèria orgànica en un major o menor grau. I, per tant, totes contribueixen a aquesta millora, encara que amb velocitats i magnituds diferents.
- Els nutrients que contenen les dejeccions líquides estan, majoritàriament, en una forma assimilable per les plantes de forma, en general, ràpida.

De forma orientativa, la gradació per diferents tipus de dejeccions seria:

UNES PAUTES SENZILLES PER L'APLICACIÓ DE DEJECCIONS

En l'aplicació de dejeccions ramaderes es pot incidir, bàsicament, en tres aspectes: la dosi, el moment i freqüència d'aplicació i els equips a utilitzar.

* Les [dosis màximes de dejeccions](#) que es poden aplicar venen regulades principalment en el [Decret 153/2019](#). Però no es recomana l'aplicació de les dosis més altes més que en alguns casos determinats. En una alta proporció de situacions s'han d'aportar dosis de dejeccions baixes, que es poden determinar a través de diferents eines de suport a la decisió en fertilització (balanç de nutrients,...).

* En el mateix decret s'estableixen normes sobre el tipus de [maquinària a utilitzar](#) per aplicar les dejeccions líquides. També, en [aquesta guia](#) s'hi detalla informació sobre els equips i maquinària més adequats per realitzar aplicacions sostenibles de dejeccions ramaderes.

* Pels moments d'aplicació, i lligat a les idees mencionades en l'apartat anterior, dues recomanacions clau:

- Aportar [dejeccions sòlides](#) de tant en tant. Les dejeccions sòlides s'han d'aportar, en general, [abans de la sembra dels cultius](#). Les dejeccions sòlides contenen majors nivells de matèria orgànica i contribueixen de forma més marcada a la millora de la qualitat del sòl. Aplicacions abans de la sembra permeten una incorporació més ràpida i efectiva en el sòl.
- Aplicar les [dejeccions líquides](#) quan el cultiu ja estigui establert. Aquestes contenen nutrients en forma assimilable pel cultiu i és el moment en què aquest els pot utilitzar més eficientment.

La aplicació de dejeccions ramaderes pot comportar l'enriquiment del sòl en certs nutrients (especialment en fòsfor, P) de forma excessiva. En aquests casos caldrà reduir les aplicacions o utilitzar dejeccions en que la proporció d'aquest element sigui baixa. En el decret mencionat es regula aquest aspecte en certs casos.

Podeu trobar més detalls sobre aquestes recomanacions i sobre els efectes en el sòl de l'aplicació de dejeccions ramaderes en:

- [Aquest vídeo](#) sobre els efectes en el sòl i els cultius de la utilització de dejeccions ramaderes
- La presentació ([veure vídeo](#)) realitzada en la jornada de transferència de 16 de setembre, 2020.
- La guia "[Millorar la qualitat del sòl amb l'aplicació de dejeccions ramaderes](#)", que s'ha elaborat.

El sòl és un embornal de carboni (C) que contribueix a mitigar els efectes del canvi climàtic, magatzemant C i impedit l'emissió de CO₂ i altres gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera. És important preservar el seu ús agrícola, forestal i ambiental per tal de potenciar-ne aquesta faceta. Per conscienciar socialment d'aquesta necessitat s'ha reeditat el còmic "Viure al sòl".

- *Vegeu-ne la presentació en [aquest vídeo](#).*
- *Podeu trobar el vincle en [aquest article](#).*
- *Demaneu-lo en la vostra biblioteca habitual.*

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació

 Fons Europeu Agrícola
de Desenvolupament Rural:
Europa inverteix en les zones rurals

Aquest article divulgatiu s'ha elaborat en el marc de l'activitat demostrativa **QUALISÒL: Millora de la qualitat del sòl amb l'aplicació de dejeccions ramaderes**, activitat finançada a través de l'operació 01.02.01 de Transferència Tecnològica del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020

Coordina:

 Fundació **MAS BADIA**
Estació Experimental Agrícola

Col·laboren:

 PLANA DE VIC
COOPERATIVA
Junts cuidem l'origen

 Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
i Sostenibilitat
 Parc Natural
de la Zona Volcànica
de la Garrotxa

 Associació de Productors
de Comarca Estenusa
de Girona

 COOPERATIVA AGRÍCOLA
CASTELLÓ D'EMPÚRIES
S.C.C.L.

ARADA
Associació de Ramaders i
Agricultors per a la Defensa
Ambiental de Santa Pau

FRANCESC DOMINGO OLIVÉ
ELENA GONZÁLEZ LLINÀS

francesc.domingo@irta.cat
elena.gonzalez@irta.cat

IRTA Mas Badia
IRTA Mas Badia

Oficina de fertilització i tractament
de dejeccions ramaderes

IRTA